

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vîrlan Vitalie împotriva Societății pe Acțiuni „Banca de Economii” (în proces de lichidare), intervenienții accesorii Instituția de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova”, Societatea Comercială „Rom-Com-Cereal” Societate cu Răspundere Limitată, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la radierea informației din Registrul bunurilor imobile și anularea grevărilor, interdicțiilor sub formă de preaviz de exercitare a dreptului de ipotecă,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2016 Vîrlan Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), intervenienții accesorii Instituția de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova”, SC „Rom-Com-Cereal” SRL, IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la radierea informației din Registrul bunurilor imobile și anularea grevărilor, interdicțiilor sub formă de preaviz de exercitare a dreptului de ipotecă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 23 iulie 2010 SA „Banca de Economii” și SC „Rom-Com-Cereal” SRL au încheiat contractul de credit în sumă de 2 400 000 de lei, iar în scopul garantării împrumutului au fost ipotocate două bunuri imobile și utilaj tehnologic. Astfel, unul din bunurile imobile ipotocate este situat pe str. XXX, ce aparține cu drept de proprietate soților Vitalie Vîrlan și Lucia Vornicescu-Vîrlan, în acest scop fiind semnat contractul de ipotecă nr. 06-06/1/46-g din 23 iulie 2010. Ulterior, la 18 septembrie 2012 SA „Banca de Economii” a cesionat Instituției de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova” creanța neachitată de SC „Rom-Com-Cereal” SRL în sumă de 1 494 495,50 de lei,

diferența de 905 504,50 de lei fiind achitată de SC „Rom-Com-Cereal” SRL către SA „Banca de Economii”.

Reclamantul a specificat că la 14 august 2015 s-a adresat pârâtului cu cerere prin care a solicitat eliberarea demersului pentru a fi prezentat organului cadastral privind radierea informației despre ipotecă din Registrul bunurilor imobile cu privire la bunul imobil ipotecat în favoarea SA „Banca de Economii” și eliberarea demersului privind anularea grevărilor/interdicțiilor sub formă de preaviz de exercitare a dreptului de ipotecă din 07 august 2012 aplicate asupra bunului imobil situat pe XXX.

Prin scrisoarea din 18 august 2018 pârâtul a refuzat eliberarea demersurilor solicitate, menționând că toate drepturile și obligațiile rezultate din contractul de ipotecă din 23 iulie 2010 au fost cesionate către Instituția de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova”.

Reclamantul a solicitat obligarea SA „Banca de Economii” de a radia informația din Registrul bunurilor imobile cu privire la bunul imobil, care a fost ipotecat în favoarea băncii prin contractul de ipotecă nr. 06-06/1/46-g din 23 iulie 2010, înregistrat la 28 iulie 2010, precum și anularea grevărilor/interdicțiilor sub formă de preaviz de exercitare a dreptului de ipotecă din 07 august 2012, aplicate asupra bunului imobil situat pe XXX.

Prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Vîrlan Vitalie.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vîrlan Vitalie, casată integral hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vîrlan Vitalie și s-a obligat SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare) de a elibera lui Vîrlan Vitalie demersul/solicitarea cu privire la radierea informației despre notarea ipotecii în Registrul bunurilor imobile asupra bunului imobil – construcția locativă situată pe str. XXX, care a fost ipotecat în favoarea SA „Banca de Economii” prin contractul de ipotecă nr. 06-06/1/46-g din 23 iulie 2010, înregistrat la 28 iulie 2010. În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), casată decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vîrlan Vitalie, casată hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vîrlan Vitalie și s-a obligat SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare) de a elibera lui Vîrlan Vitalie demersul/ solicitarea cu privire la radierea informației despre notarea ipotecii în Registrul bunurilor imobile asupra bunului imobil – construcția locativă situată pe XXX, care a fost ipotecat în favoarea SA „Banca de Economii” prin contractul de ipotecă nr. 06-06/1/46-g din 23 iulie 2010, înregistrat la 28 iulie 2010. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că potrivit informației eliberate de SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), datoria formată în baza contractului de credit nr. 06-06/1/46 din 23 iulie 2010, a fost stinsă de către Instituția de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova” la data de 19 septembrie 2012.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că în asemenea circumstanțe, soluția instanței de fond cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată este neîntemeiată, așa cum a fost stinsă integral obligația garantată prin ipoteca instituită, care a generat necesitatea stingerii acesteia.

La 30 octombrie 2019, lichidatorul SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), a invocat că instanța de apel nu a dat o calificare corectă raportului juridic material litigios și nu a determinat corect norma aplicabilă.

Recurentul a menționat că odată cu cesiunea creanței, la cesionar trec garanțiile și alte drepturi accesorii. Respectiv, din momentul încheierii contractului de cesiune a creanței, Banca nu mai este titular de drepturi și obligații, subiect al raportului juridic devenind Instituția de Învățământ „Universitatea Liberă Internațională din Moldova”, care și este în drept să solicite executarea.

A relatat că Vîrlan Vitalie, în calitatea sa de debitor, nu a probat onorarea executării obligațiilor asumate prin contractul de ipotecă din 23 iulie 2010, conform căruia a asigurat garantarea obligației de rambursare a creditului acordat debitorului SRL „Rom-Com-Cereal”, cât și a dobânzilor aferente.

În consecință, recurentul a menționat că este neîntemeiată solicitarea lui Vîrlan Vitalie privind eliberarea informației despre radierea ipotecii în Registrul bunurilor imobile, ținând cont de faptul că Banca nu este titular de drepturi și obligații civile, adică nu este subiectul raportului juridic litigios.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 10 iulie 2019 (f.d. 41, vol.II), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat la 30 octombrie 2019 de către lichidatorul SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de lichidatorul SA „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Banca de Economii” (în proces de lichidare), Olaru Grigore.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh